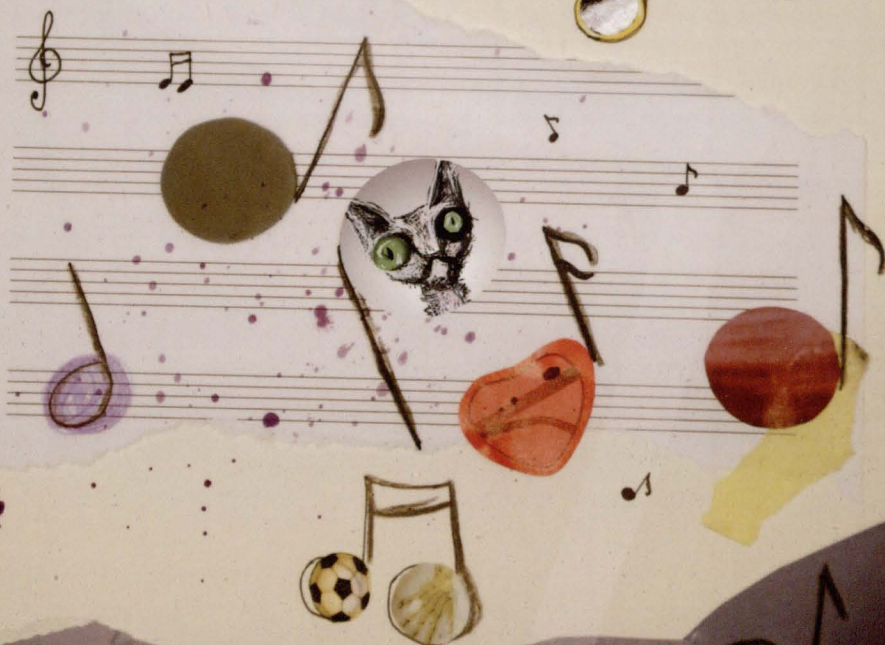
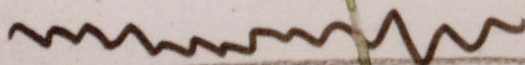

Teatr od kuchni
czyli
4 lekcje o teatrze

Lekcja 1

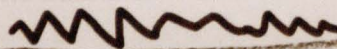
Temat: O muzyce i ciszy w teatrze.

Wstęp

"Kot Zen, czyli o muzyce i ciszy w teatrze", w reżyserii z tekstem Joanny Gerigk, z muzyką Sebastiana Ładyżynskiego i scenografią Michała Dracza, jest pierwszą częścią projektu edukacyjnego dla dzieci młodszych – przedszkolnych i szkolnych klas pi: "Teatr od kuchni, czyli 4 lekcje o teatrze". Najmłodszy widzowie często nie znają podstawowych pojęć dotyczących teatru i dlatego mimo przeżywanego podczas spektaklu emocji z trudnością formułują sądy na temat oglądanego widowiska. Wizyta w teatrze często jest jedynie "wyjściem" z przedszkola lub szkoły. Projekt ma na celu przybliżenie podstawowej wiedzy o teatrze, spektaklu, aktorach, muzyce i scenografii w sposób atrakcyjny dla młodych widzów, poprzez udział w procesie powstania zdarzenia teatralnego – interakcje z aktorami grającymi na scenie. Przedstawienia uwzględniają aktywne uczestnictwo najmłodszych widzów, korzystając z improwizacji scenicznej. Każdy z realizowanych spektakli jest autonomiczną całością, jednak wspólne dla wszystkich lekcji jest osiągnięcie zamierzonego celu poznawczego. W realizacji projektu przewidziano udział pedagogów, tak aby wszystkie działania – wybór scenariusza, użyte środki wyrazu, czy czas trwania spektaklu, były dostosowane do możliwości percepcyjnych dzieci. Całość przedsięwzięcia nawiązuje do założeń programowych kształcenia przedszkolnego i wczesnoszkolnego, a opracowane podczas projektu materiały merytoryczne mogą służyć nauczycielom nauczania początkowego i wychowawcom przedszkolnym do budowania scenariuszy zajęć na temat teatru.

Scenariusz lekcji teatralnej do spektaklu "Kot Zen, czyli o ciszy i muzyce w teatrze"

Cele ogólne:

- * rozwijanie kompetencji wiedzy o teatrze,
- * pobudzanie wrażliwości słuchowej,
- * wdrażanie do koncentracji uwagi,
- * kształtowanie ciekawości poznawczej,
- * rozwijanie umiejętności kreowania odgrywaną postaci i identyfikowania się z nimi na scenie,
- * rozwijanie zdolności i zaspokajanie potrzeb twórczych poprzez poznawanie różnorodnych form ekspresji, kształtowanie zmysłów,
- * uwrażliwianie na sztukę i kształtowanie wrażliwej twórczej osobowości przez zabawę, taniec, śpiew, ruch, recytację, mimikę,
- * pobudzanie psychicznego rozwoju dzieci, ich naturalnej aktywności przez zabawy i gry dramatyczne,
- * poszerzanie słownictwa o nowe pojęcia,
- * rozwijanie zdolności plastyczno-technicznych.

Cele operacyjne:

Uczeń potrafi:

- * reagować na zmiany dynamiki, tempa dźwięku,
- * umiejętnie łączyć ruch z muzyką,
- * zdefiniować nowopoznane pojęcia,
- * umie stworzyć definicję

Formy pracy:

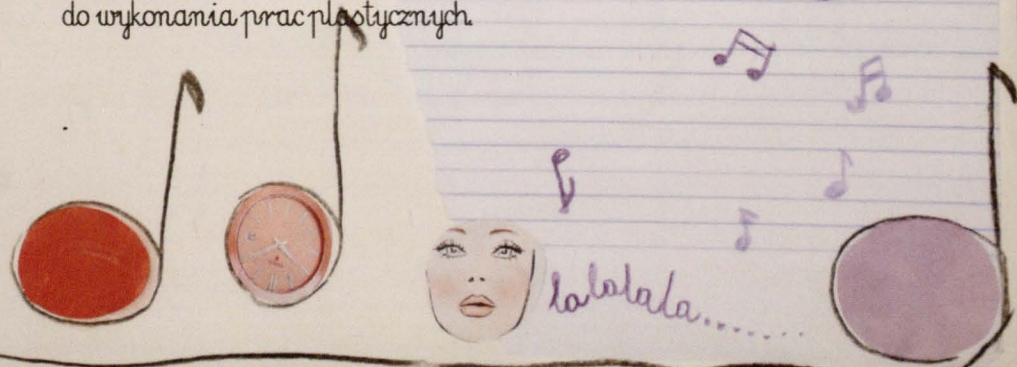
zespołowa,
grupowa,
indywidualna

Sposoby realizacji:

rozmowa kierowana, śpiew dzieci, ćwiczenia relaksacyjne,
praca plastyczno-techniczna

Środki dydaktyczne:

Odtwarzacz CD, nagrania, blok kolorowy, kredki lub inne materiały
do wykonania prac plastycznych

Przebieg zajęć:

Część wstępna

Powitanie dzieci: Przywitanie się z dziećmi piosenką:

"Na powitanie wszyscy razem, hip hip, hurra, hip, hip, hurra

Z całego serca pełnym gazem: witamy was, witamy was, witamy was"

Uczniowie ustawieni są w kole, podskakują, krzycząc hurra, kręcąc się w kółko i na koniec klamają się

Wprowadzenie:

Rozmowa na temat obejrzanego spektaklu – pytania i odpowiedzi

Nauczyciel zadaje uczniom kilka pytań na temat odczuć po obejrzeniu przedstawienia.

Przykładowe pytania: Czy spektakl Wam się podobał?

Dlaczego tak? Dlaczego nie?

Jakie nowe pojęcia usłyszeliście podczas przedstawienia?

Co Was najbardziej rozśmieszyło a co przestraszyło?

Część główna:

Mapa pojęciowa – Kto to jest kompozytor?

Nauczyciel razem z uczniami tworzy mapę pojęciową dla słowa **kompozytor**.

Na tablicy zapisuje wszystkie propozycje uczniów, tworząc je w formie drzewka.

Celem jest uświadomienie uczniom, jak ważna jest praca kompozytora

i jak ważna jest muzyka w świecie teatru, pokazuje, że coś jest ważne, działa na człowieka – sprawia np. że czujemy strach.

Kompozytor to osoba, która wymyśla muzykę, zapisuje ją na papierze nutowym.

czasem też nagrywa tak, aby można ją było odtworzyć np. w teatrze

Kompozytor komponuje muzykę, którą wykorzystuje się w filmie, spektaklu teatralnym, w piosenkach, jako utwór muzyczny wykonywany w filharmonii.

Nauczyciel przypomina, jakie nowe wyraży zostały użyte podczas oglądania spektaklu. Wyjaśnia uczniom, że **metronom** pozwala odmierzać tempo w muzyce tak, aby nikt nie przyspieszał i nie zwalniał.

Leitmotiw to inaczej motyw przewodni lub powracający często, nazywany wiodącym. Motyw przewodni to kilka dźwięków powtarzanych często w spektaklu, w filmie lub w utworze muzycznym.

Leitmotiwem może być np. refren piosenki.

Mam dla Was przesyłkę od Pana **Akustyka**.

Nauczyciel pyta uczniów: Czy znacie jakiegoś akustyka?

A wiecie kto to jest akustyk?

Dzieci odpowiadają, próbując zdefiniować pojęcie – akustyk.

Podczas naszej wizyty w teatrze poznaliśmy pewnego akustyka

Pana Mariusza, który podczas spektaklu odtwarzał muzykę,

grał na saksofonie, zajmował się nagłośnieniem spektaklu.

Oto płyta, którą Pan Mariusz dla Was przygotował.

Skoro to płyta od akustyka, to co na niej będzie?

Dzieci odpowiadają, próbując zgadnąć, co jest na płycie –

pomocnicze pytania powinny je nakierować na odpowiedź,

że na płycie nagrane są "dźwięki"

Dziś ja będę Waszym akustykiem.

Zabawy fabularne

uczniowie naśladować postacie ze spektaklu.

przykład:

kotek uczeń łasi się, ociera się, boi się głośnych dźwięków, burzy, ma uczulenie na mleko.

Dorota wesola, nie chce oddać kota, uwielbia tańczyć.

Pan Mariusz gra na saksofonie.

Nagranie 1 – metronom

Zabawa dźwiękowa:

Śpiewanie piosenki *Wlazł kotek na płotek*, wykorzystując poznane wcześniej pojęcia **metronom**, **leitmotiw**.

Uczniowie śpiewają piosenkę z włączonym w tło metronomem,

następnie tę samą piosenkę w szybszym tempie,

starając się "wyprowadzić" metronom.

Nagranie 2- leitmotiv ze spektaklu

Nauczyciel zadaje pytanie: Poznacie te dźwięki?

Co się działo na scenie gdy je słyszeliście? Przesłuchajmy kilka razy leitmotiv.

Niech każdy spróbuje wymyślić zestaw gestów powtarzanych za każdym razem, kiedy je usłyszycie. Schemat ruchów taki, jak ten, który wykonywał kot w spektaklu.

Zależnie od sytuacji, te ruchy mogą być wykonywane na siedząco lub jako rozbudowana zabawa ruchowa.

Nagranie 3- muzyka ilustracyjna 1

Uczniowie zamykają oczy

Jaki klimat tworzy ten utwór? (Gdy muzyka w spektaklu lub filmie ma w widzach wywołać jakiś nastrój nazywamy ją muzyką ilustracyjną.)

Nagranie 4- muzyka ilustracyjna

Nauczyciel zadaje pytanie: Czy ten utwór tworzy inny klimat? Jaki?

Teraz posłuchajcie kilku motywów muzycznych, zastanówcie się, co to za odgłosy, co Wam się z nimi kojarzy.

Nagranie 5 - kompilacja motywów

(Po każdym fragmencie należy zatrzymać nagranie, dzieci opisują, co to były za dźwięki.)

Nagranie 6- powtórzenie leitmotiwu

Podczas zajęć kilkakrotnie odtwarzamy leitmotiv ze spektaklu.

Tak, jak za pierwszym razem zachęcamy dzieci do wykonywania ruchów podobnych do tych, które wykonywał kot w spektaklu. Zabawa w „leitmotiv” powinna mieć charakter ćwiczenia relaksującego.

Nauczyciel wyjaśnia uczniom, że wszystkie bajki i filmy animowane muszą być udźwiękowione. Aktorzy podkładają głos pod postacie bohaterów, ale też dodawane są specjalne efekty dźwiękowe.

Nagranie 7- efekty dźwiękowe

Dzieci rozpoznają dźwięki.

Po każdym dźwięku można zatrzymać odtwarzanie by dać dzieciom czas na odpowiedź.

Nagranie 8- powtórzenie leitmotiwu

Podobnie jak poprzednio dzieci wykonują zestaw gestów, wcześniej wymyślonych – ćwiczenie relaksujące.

Ćwiczenia dźwiękonaśladowcze

Wybieramy pary, jedna osoba będzie wykonywać czynności, a druga będzie udźwiękować przy pomocy stukania i pukania w różne przedmioty znajdujące się w pomieszczeniu lub za pomocą dźwięków onomatopeicznych.

Czynności i rodzaje dźwięku wymyśla prowadzący zajęcia.

Przykłady:

Chodzenie – wolne kroki ilustrowane pukaniem w ławkę, drzwi lub krzesło.

Bieganie – bieg w miejscu udźwiękowiony szybkim stukaniem.

Rytmiczne podnoszenie i opuszczanie rąk – każdy gest ilustrowany klaskaniem.

Podskoki – wolne, ale wysokie podskoki udźwiękowane onomatopejami np.: Hlej, hop!, Jupi, jupi!

Nagranie 9- leitmotiv

Ćwiczenie relaksujące jak poprzednio.

Nagranie 10- efekty dźwiękowe 2

Uczniowie wysłuchują sekwencji dźwięków, charakteryzują je, a następnie rzucają je w powietrze. Każdy efekt nagrany jest dwa razy.

Nagranie 11- leitmotiv

Zachęcamy do odtwarzania leitmotiwu w kolejnych dniach, jako nawiązanie do przeprowadzonej lekcji i jako miły akcent rozrywkowy innych lekcji.

Wysłuchajcie raz jeszcze utworów nagranie 3 i 4,
spróbujcie namalować lub namalować obraz pasujący do wybranej ilustracji
muzycznej. Dzieci wykonują pracę techniką wybraną przez nauczyciela.

Część końcowa

Przypomnienie zdobytych informacji.

Ewaluacja zajęć. Metoda: **Kosz i walizka**.

Nauczyciel pisze na tablicy dwa wyrazy: **kosz i walizka**.

Uczniowie na karteczkach samoprzylepnych wypisują to, co im się podobało
na zajęciach lub co się nie podobało.

Następnie przyklejają karteczki pod wyrazem **kosz** lub **walizka**.

Nauczyciel odczytuje karteczki z informacjami, które chcą uczniowie
wyrzucić do kosza oraz te, które chcą zabrać ze sobą, w walizce.

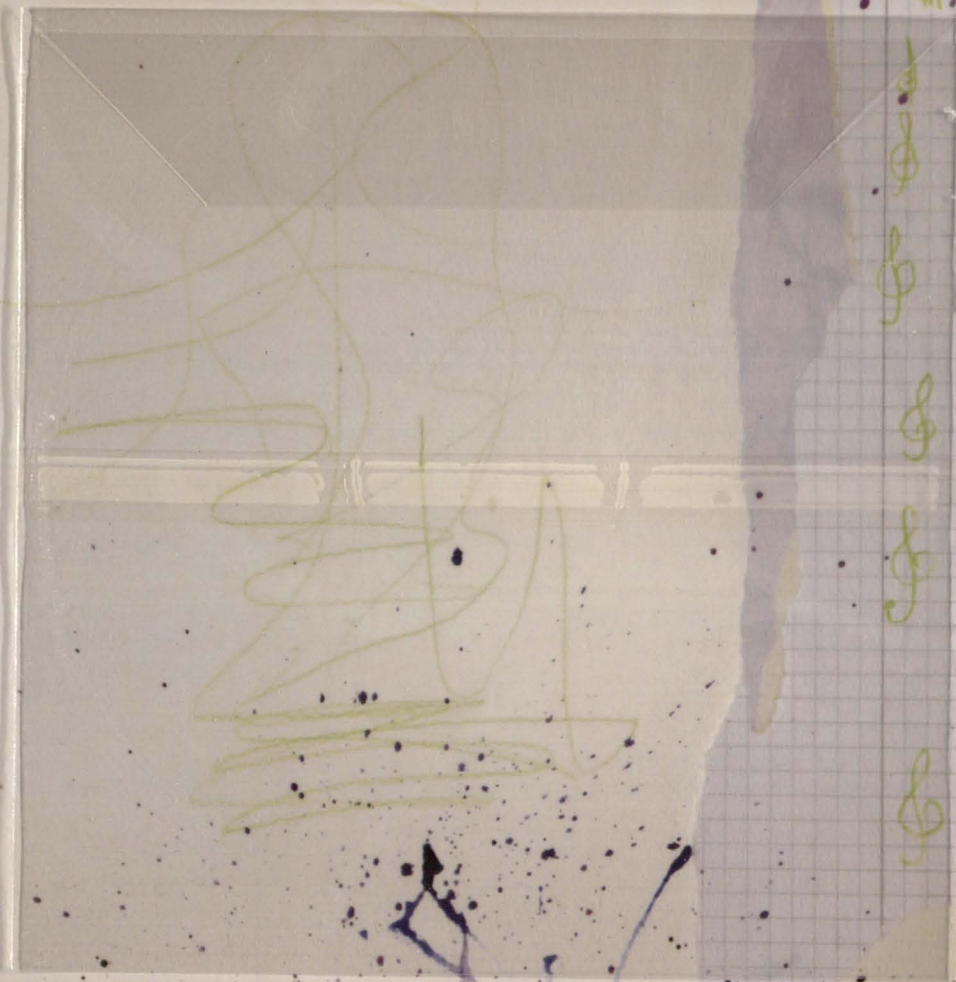
Ćwiczenia dodatkowe

Pokazujemy dzieciom cztery przedmioty. Każdy z nich związany jest z innymi
dźwiękami – przykładowo:

Gdy nauczyciel pokazuje pierwszy przedmiot dzieci wyklaskują prosty rytm
wymyślony przez nauczyciela. Reakcją na pokazanie drugiego przedmiotu jest
parskanie lub inny dźwięk onomatopieczny zaproponowany przez nauczyciela.

Trzeci przedmiot – rytmiczne tupanie. Przy czwartym przedmiocie dzieci śpiewają
dwa dźwięki np. u u, la la lub inne zaproponowane przez nauczyciela.

Po kilkukrotnym przeduczeniu sekwencji przedmiot – dźwięk, wybieramy ucznia,
który będzie teraz dyrygentem – pokazuje pozostałym dzieciom przedmioty w różnej
kolejności i różnym tempie „tworząc” oryginalny „utwór muzyczny”.

Zdrojowy Teatr Animacji
Ul. Park Zdrojowy 1
58-560 Jelenia Góra

„Kot Zen czyli o muzyce i ciszy w teatrze”

Reżyseria Joanna Gerig

Scenografia Michał Dracz

Muzyka Sebastian Ładyżyński

Występują

Diana Jonkisz

Dorota Korczyka Bablińska

Sylwester Kuper

Mariusz Czechowicz (gościnnie).

Scenariusz lekcji przygotowany przez Dianę Jonkisz

Korekta merytoryczna Magdalena Biela (wychowawca Niepublicznego

Przedszkola „Kacperek”)

Płyta zawiera kompozycje Sebastiana Ładyżyńskiego.

Dyrektor Bogdan Naruka

Koordynator projektu Diana Jonkisz

DOFINANSOWANE PRZEZ
MIASTO JELENIA GÓRA

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.